

Landschappelijke inpassing woning Fam. Wassink Langedijk 1 Tonden



BURO POELMANS REESINK LANDSCHAPSARCHITECTUUR

Landschappelijke inpassing woning, fam. Wassink Langedijk 1 Tonden

Februari 2015

Inhoud

<i>Opgave</i>	4
<i>Situatie</i>	4
<i>Situatie erf</i>	6
<i>Opgave sloop en nieuwbouw in getallen</i>	7
<i>Erfbeplanting bestaande situatie</i>	8
<i>Voorgestelde ingreep erfbeplanting</i>	9
<i>Ontwerp landschappelijke inpassing woning</i>	10
<i>Maatvoering erf</i>	12
<i>Architectuur van de nieuwe woning</i>	13
<i>Plattegrond woning</i>	13
<i>Noordgevel</i>	14
<i>Oostgevel</i>	15
<i>Zuidgevel</i>	16
<i>Westgevel</i>	17
<i>Aanzicht inclusief bijgebouwen</i>	18
<i>Referenties architectuur</i>	21
<i>Beplanting van het erf</i>	22

Colofon

Dit ontwerp voor de landschappelijke inpassing van de nieuw te bouwen woning aan de Langedijk 1 te Tonden is in opdracht van Dhr. Wassink gemaakt door Buro Poelmans Reesink landschapsarchitectuur en in nauwe samenwerking met de opdrachtgever tot stand gekomen.

BURO POELMANS REESINK LANDSCHAPSARCHITECTUUR
Zijpendaalseweg 29 6814 CC Arnhem 026 4453915 www.poelmansreesink.nl

Opgave

Op het erf Langedijk 1 te Tonden staat momenteel een vrijstaande bungalow, 3 grote varkensstallen en een kapschuur. Volgens de beleidsregel functieverandering in het buitengebied Gemeente Brummen 2009 is het mogelijk om bij bedrijfsbeëindiging de varkensstallen te slopen en daarvoor in de plaats 1 extra woning op het erf te bouwen. De opgave is om tot een goede landschappelijke inpassing van de nieuwe woning op het erf te komen. Daarbij worden er ook uitspraken gedaan over het ontwerp van de nieuw te bouwen woning zodat er een samenspel gaat ontstaan tussen architectuur en landschap.

Situatie

Het erf van fam. Wassink ligt nabij de kruising Langedijk, Hallsedijk in Tonden. Tonden is een buurtschap in de gemeente Brummen en bestaat (volledig) uit buitengebied. De buurtschap heeft geen bebouwde kern. Tonden ligt in de IJsselvallei, een uitgestrekt weidegebied tussen het Apeldoornsche kanaal en de IJssel. Het leeuwendeel van de landerijen rondom de Langedijk is pas aan het begin van de 20e eeuw ontgonnen. Echt historische boerderijen ontbreken en de bebouwing langs de weg is divers en weerspiegelt veel verschillende tijdperiodes.

Op de historische kaart van ca. 1900 is goed te zien dat het landschap er in vroeger tijden heel anders heeft uitgezien; moeras, heide en bossen vormden het landschap met daartussen

weiden in kleinschalige verkavelingspatronen. Momenteel bestaat het grootste deel van het landschap uit weidegebied. Alleen in het nabij gelegen natuurgebied Empese en Tondense Heide is nog een fractie van het meer oorspronkelijke landschap terug te vinden. In dit natuurgebied

werkt Natuurmonumenten aan het terugbrengen van een uniek stuk blauw grasland in de IJsselvallei. Door de hoge grondwaterstand in combinatie met voedselarme gronden ontstaan er bijzondere soortenrijke graslanden in dit gebied.



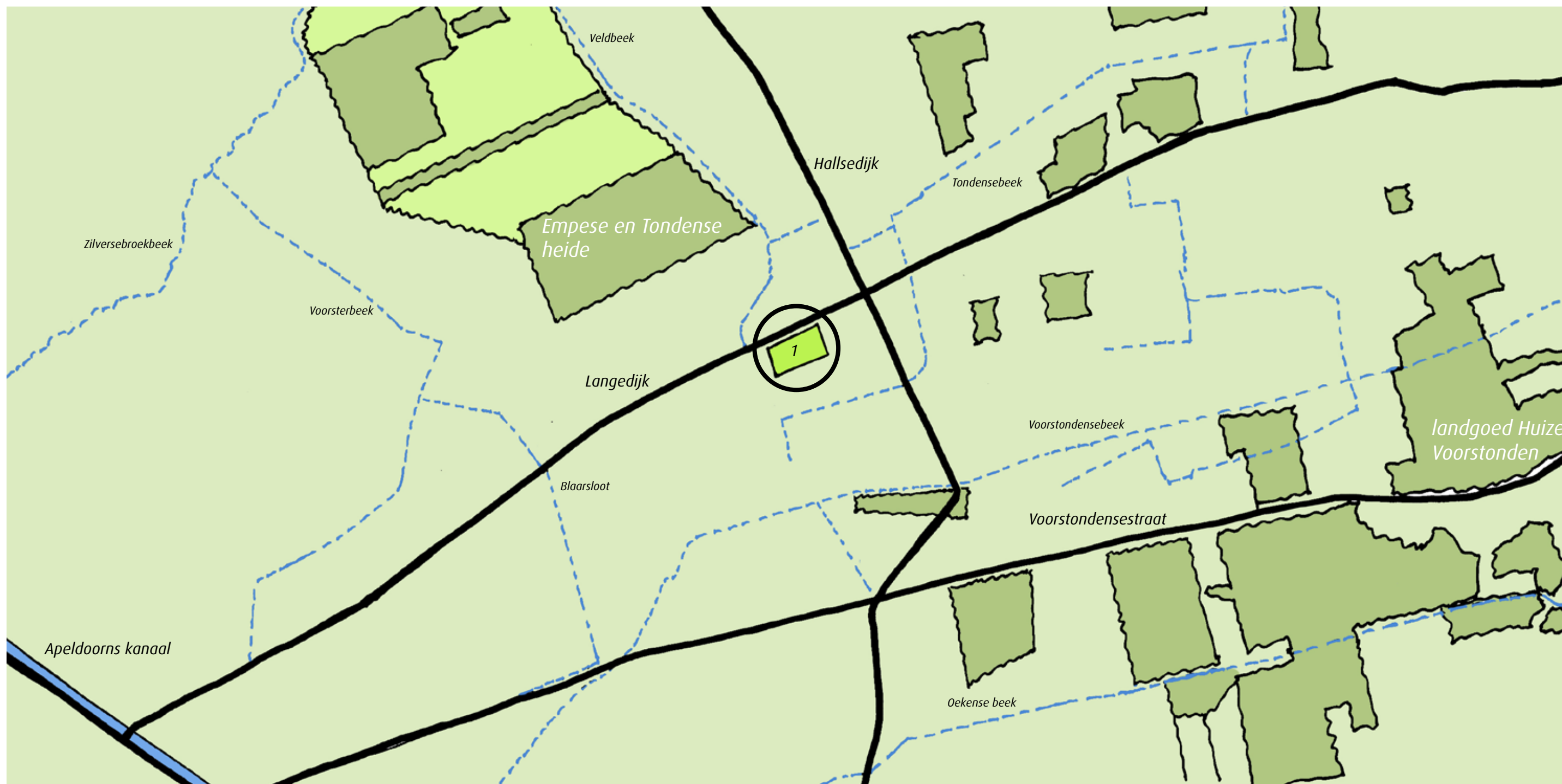
situatie



historische kaart rond 1900

Momenteel bepalen vooral de huiskavels met erfbeplanting het beeld in het open weidegebied. Alleen rondom de Empese en Tondense heide en rond landgoed Huize Voorstonden zijn nog grotere bospercelen te vinden. Overige landschappelijke kenmerken zoals singels en houtwallen komen

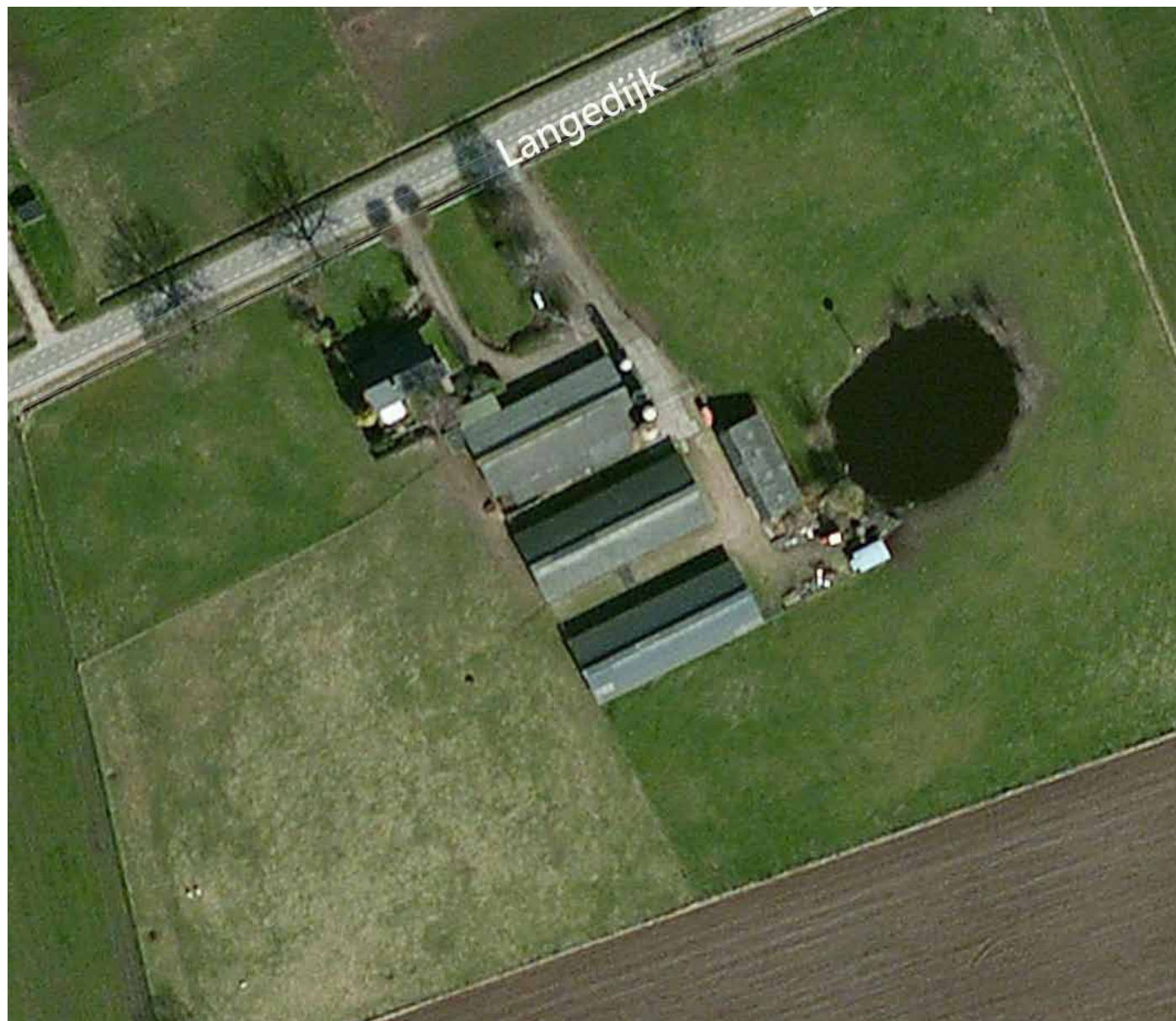
momenteel haast niet in het gebied voor. Opvallend zijn de vele beken in het gebied, alleen al rond de Langedijk zijn ca. 6 beken te vinden. Het fijnmazige netwerk van beken heeft een directe relatie met de hoge grondwaterstand. De beken voeren het water af naar de IJssel.



schema landschappelijke ligging

Situatie erf

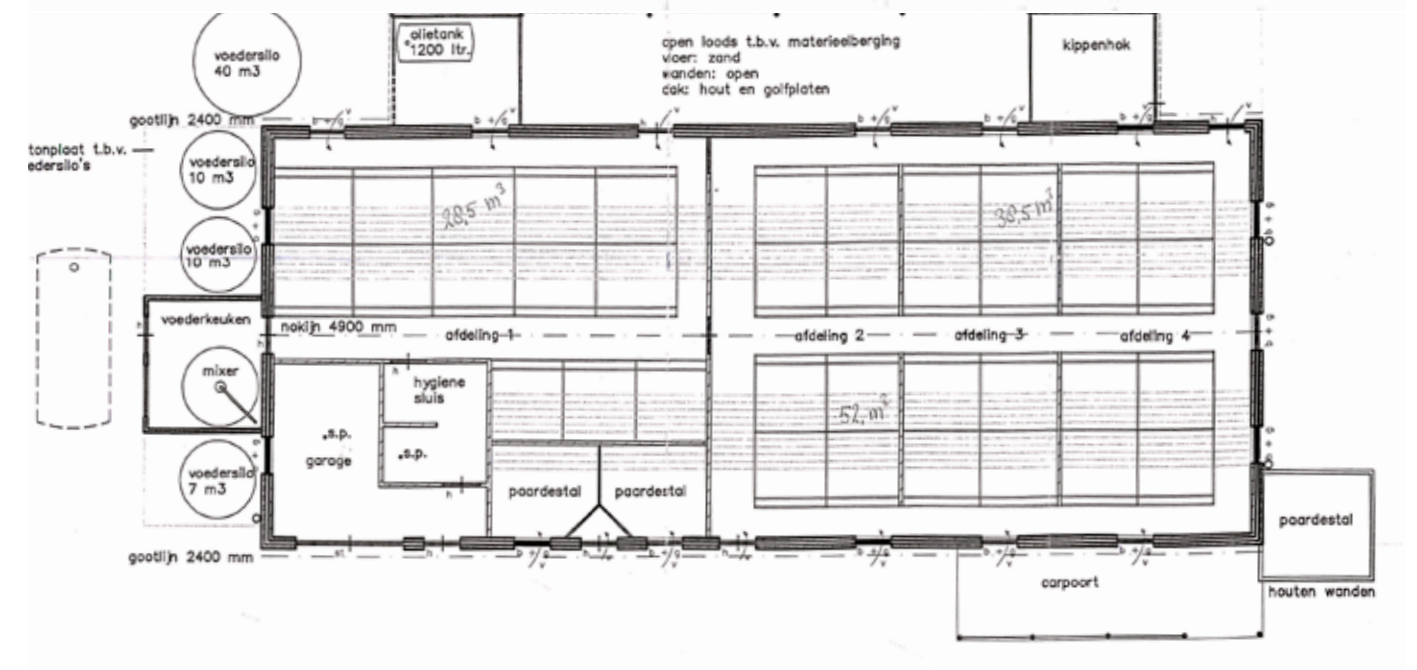
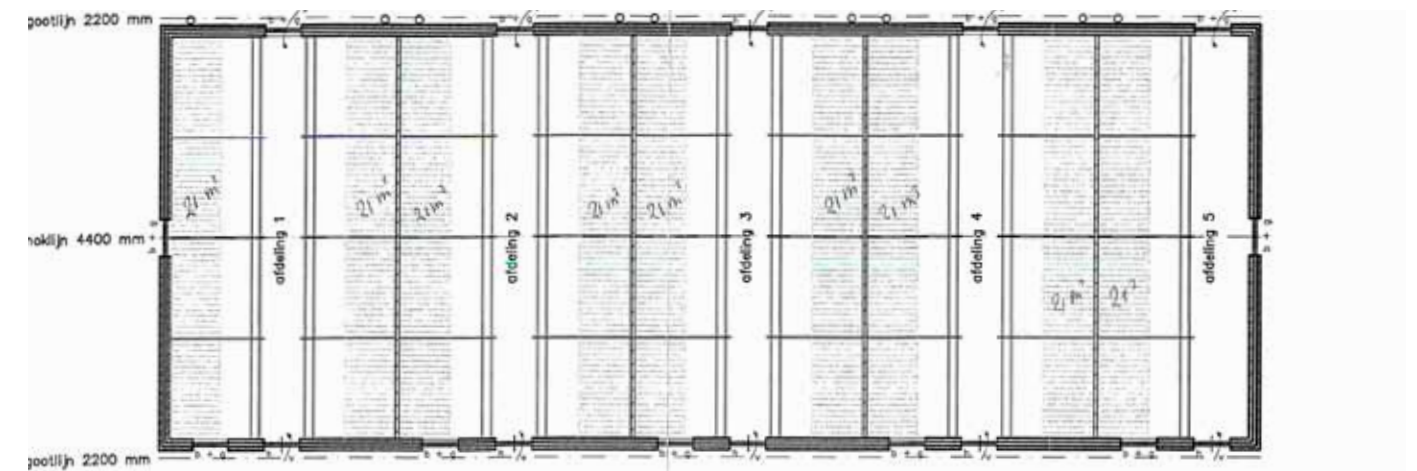
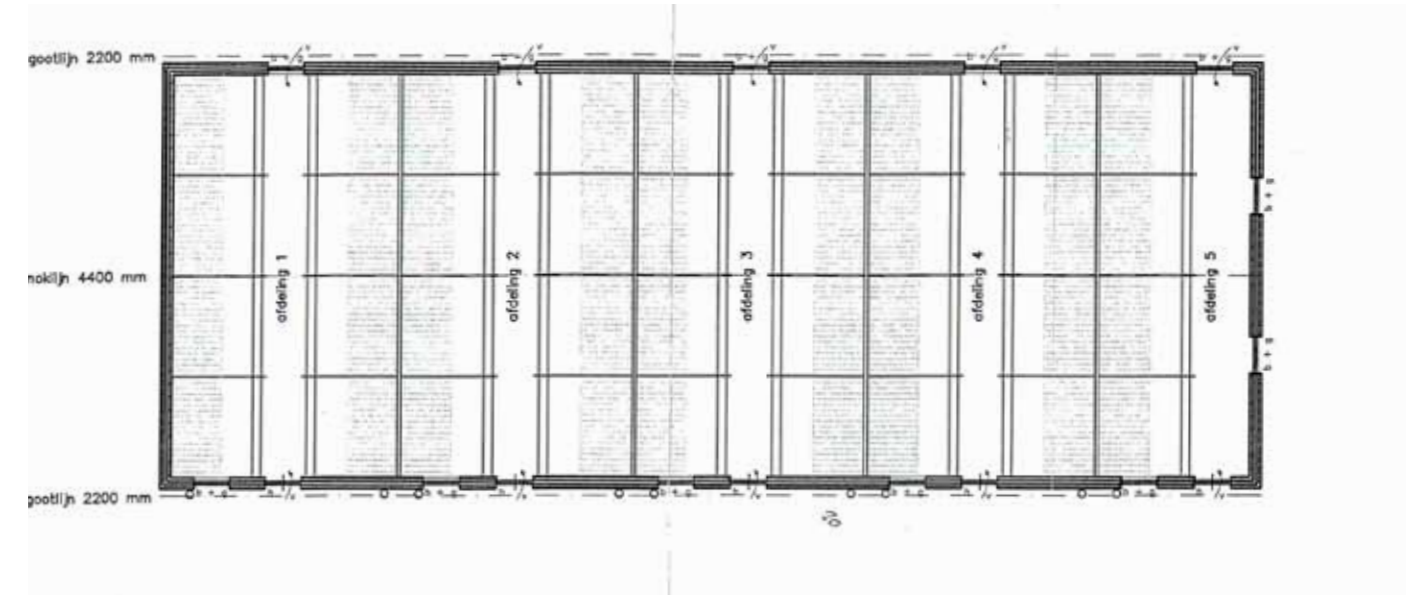
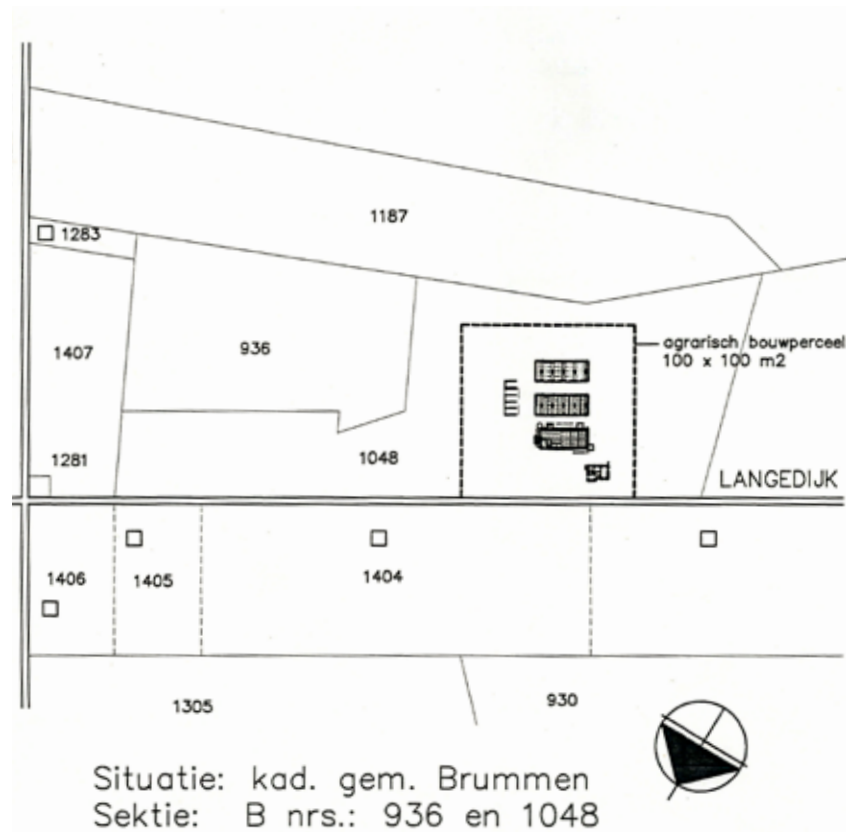
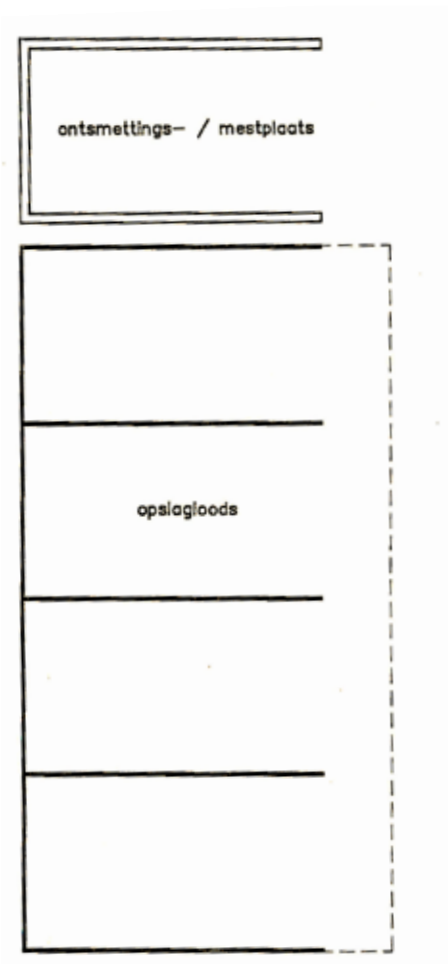
Op het erf Langedijk 1 te Tonden staat momenteel een vrijstaande bungalow, 3 grote varkensstallen en een kapschuur. Ter hoogte van het woonhuis staan enkele monumentale eiken aan de Langedijk, langs het overige deel van de weg komen (bijna) geen laanbomen voor. Langs de oprit staan enkele grote berken. De bungalow is eind jaren '70 gebouwd en ook de stallen zijn modern. Op het erf bevindt zich een grote waterpoel. Door de hoge grondwaterstand is deze poel het hele jaar door waterhoudend.



situatie erf met de 3 te slopen varkensstallen en te slopen kapschuur

Opgave sloop en nieuwbouw in getallen

- Perceelsgrootte: - 2,3 ha.
- Te slopen stallen: - 1185 m²
- Nieuwbouw woonhuis: - 225 m²
- 1250 m³
- Nieuwbouw bijgebouwen - 1 bijgebouw van 75 m²
- 1 bijgebouw van 100 m²



de 3 te slopen varkensstallen en te slopen kapschuur

Erfbeplanting bestaande situatie



oostzijde van het erf gezien vanaf de Langedijk



Voorgestelde ingreep erfbeplanting

Zoals uit de historische kaart van ca. 1900 blijkt heeft het landschap de afgelopen honderd jaar een grote gedaantewisseling ondergaan. De verschillen zitten hem niet alleen in het feit dat er nog maar weinig heide en moerasgebied over is. Met name de grote schaal van de verkaveling en de open weiden zonder

singels, houtwallen en of bossen bepalen momenteel het beeld van het landschap. Door erfbeplantingen op huiskavels toe te voegen kan er iets van de kleinere schaal van het oorspronkelijke landschap worden teruggebracht. Voor Langedijk 1 kan dat gedaan worden door twee houtsingels toe te voegen.

Zowel aan de oost- als westzijde van de kavel wordt een houtsingel aangeplant die aansluit op bestaande houtsingels ten zuiden van het erf. Daarnaast wordt de bestaande poel ten zuiden van de nieuwe houtsingels uitgebreid. De plas- draszone rondom het water neemt hierbij toe hetgeen gunstig is voor

de biodiversiteit van de poel. Op het huidige erf wordt een tweede woning gebouwd en een aantal nieuwe bomen aangeplant.



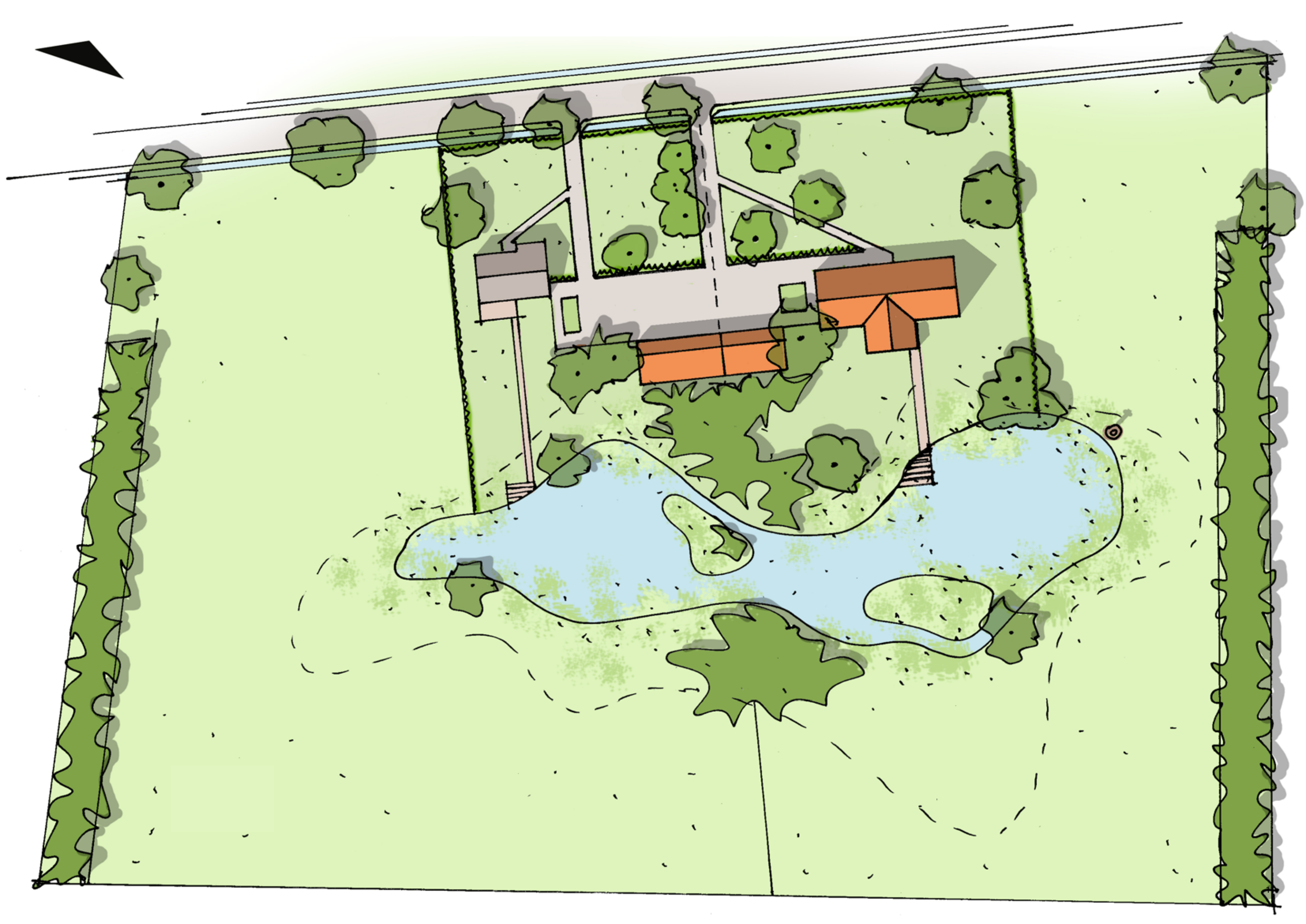
Ontwerp landschappelijke inpassing woning schaal 1:500

De nieuw te bouwen woning wordt aan de oostzijde van het erf gebouwd achter de rooilijn van de bestaande woning. Tussen de twee woningen ontstaat een gezamenlijk erf met plaats voor twee kapschuren en een voorplein. Tussen het voorplein en de weg worden een aantal nieuwe bomen aangeplant. De bestaande berkenbomen ten westen van de entreeweg worden ingepast in het ontwerp.

De nieuwe woning bestaat uit een enkelvoudig hoofdvolume met de voorgevel naar het oosten gericht. Het hoofdvolume staat parallel aan de Langedijk en heeft een sprekende voorgevel en karakteristieke kapvorm. De woning heeft aan de zuidzijde een zijvleugel die geheel op de tuin (zuidzijde) is gericht. Deze zijvleugel is zeer open van opzet en gaat over in een veranda. Het nieuwbouwhuis wordt door zijn prominente plaats en voorgevel naar het oosten in de toekomst het

hoofdhuis op het erf. De twee nieuwe houtsingels lopen parallel aan de kavelgrens. Vanaf de Langedijk gezien komt zowel de nieuwbouw als de bestaande bungalow tussen het groen van de houtsingels te staan. Een aantal vrij te plaatsen bomen in de weide en een nieuwe haag rondom het erf completeren het beeld vanaf de straat. De bestaande poel ten zuiden van het erf wordt vergroot. Oevers worden vergraven zodat er bredere plas- en draszones ontstaan. De variatie aan water- en oeverplanten zal hierdoor

aanzienlijk vergroten. Beide woningen krijgen uitzicht op de poel. Enkele nieuwe struweelbeplantingen geven privacy aan de individuele woningen zonder dat de plas letterlijk wordt opgedeeld. Het bestaande ooievaarsnest wordt verplaatst en komt ten noordoosten van de poel te staan. De weiden op en rondom het erf worden gebruikt voor het houden van dieren.



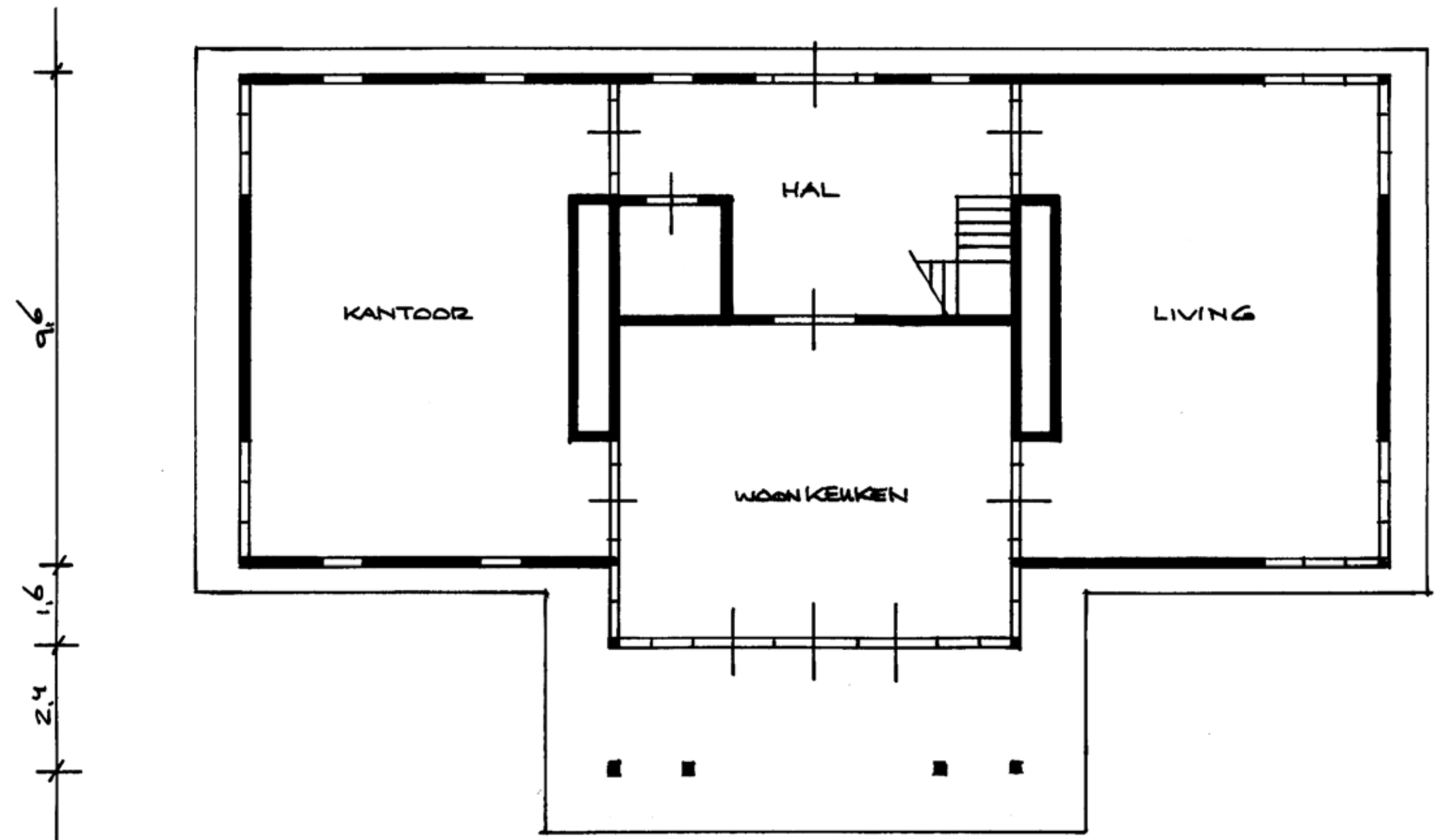
Maatvoering erf



Architectuur van de nieuwe woning

Plattegrond woning schaal 1:100

De woning bestaat uit een enkelvoudig volume met een steile kap. Het hoofdvolume is met een sprekende voorgevel op het oosten georiënteerd. De zijvleugel is geheel op de tuin aan de zuidzijde georiënteerd en heeft een meer terughoudende vormgeving. Het hoofdvolume bestaat uit wit stucwerk en de zijvleugel is van hout en glas. De kap is bedekt met donkere dakpannen. De kap heeft een houten constructie die zowel in het interieur als in het exterieur beeldbepalend is. De houten balken van de constructie komen op verschillende wijzen terug in de kopgevels en omlijsten bijvoorbeeld de hoofdentree en de veranda aan de zuidzijde.



Noordgevel schaal 1:100



Oostgevel schaal 1:100



Zuidgevel schaal 1:100



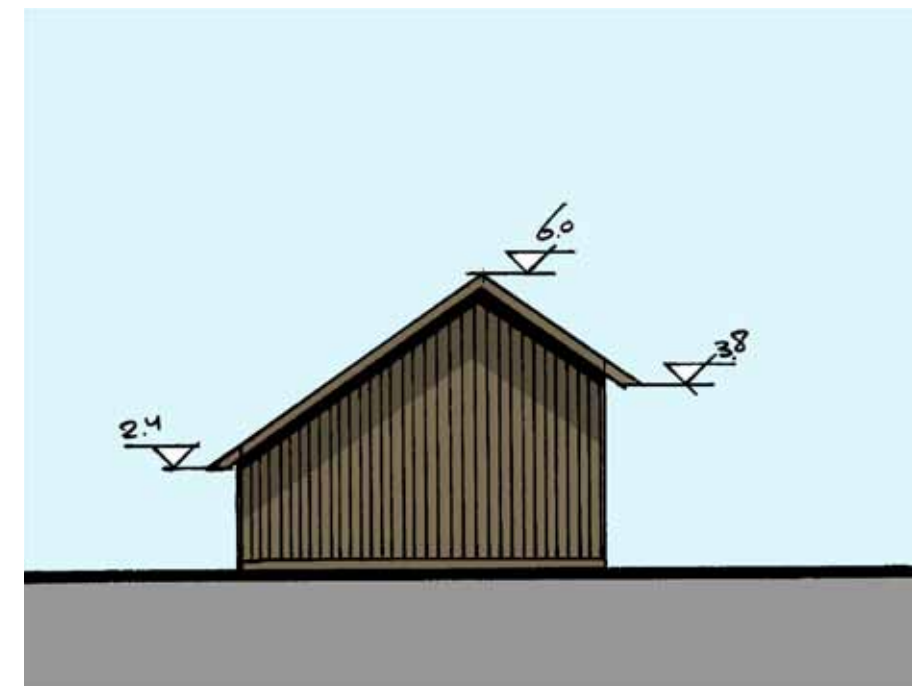
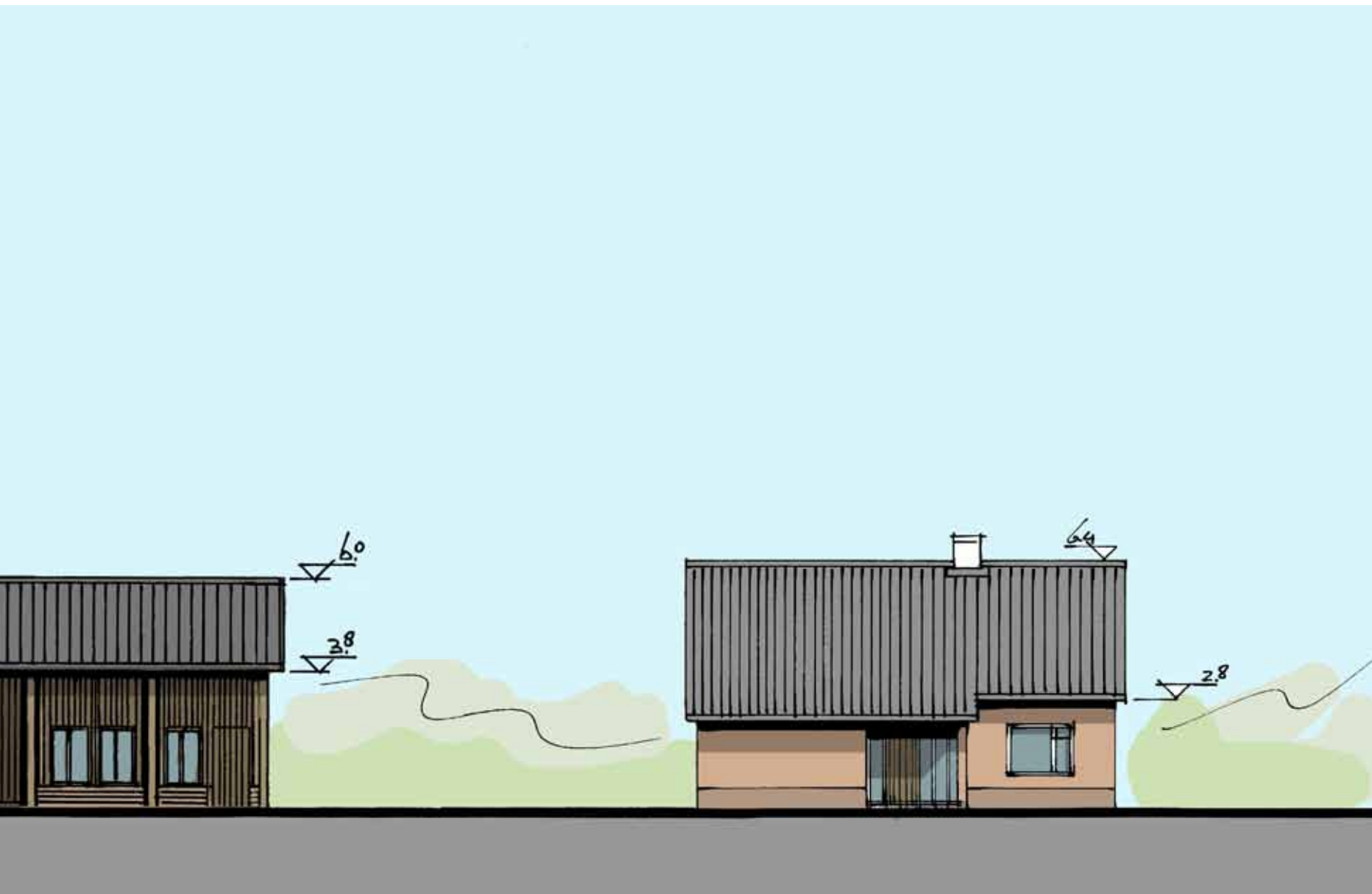
Westgevel schaal 1:100



Aanzicht nieuwbouw vanaf de Langedijk inclusief bijgebouwen en bestaande woning



noordzijde gezien vanaf de Langedijk



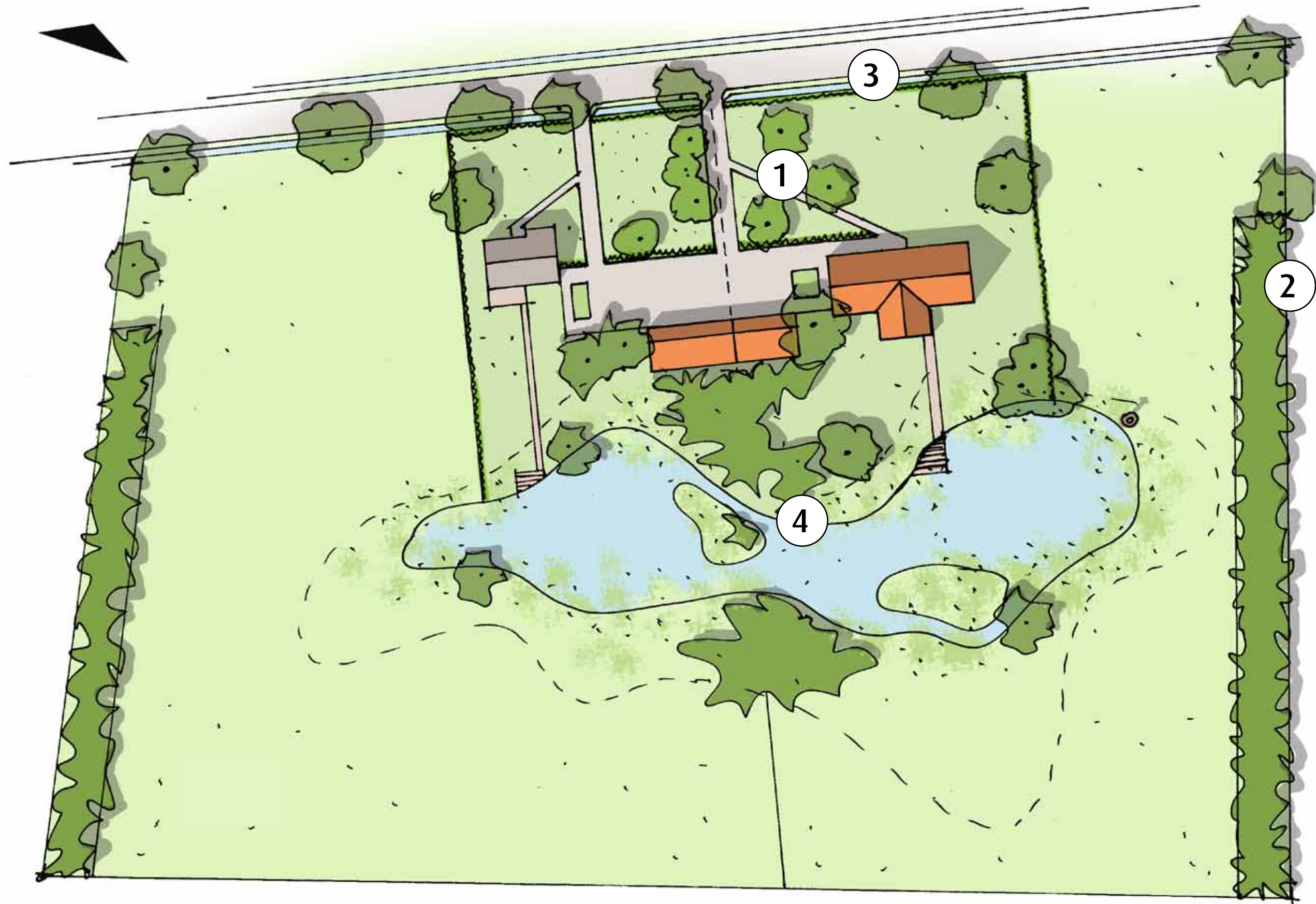
zijaanzicht kapschuur

Referenties architectuur

De nieuw te bouwen woning is eigentijds en heeft een moderne vormgeving. De woning sluit daarbij aan op de bestaande woning op het erf. Maar door de uitgesproken kapvorm van het huis en de materialisatie (veel houten details) sluit de woning ook aan op de meer traditionele bouw van boerderijen in de omgeving. Met name de zichtbare houten constructie in de gevels is daarbij beeldbepalend. Deze constructie wordt ook in de woning toegepast en bepaald voor een belangrijke mate de sfeer het interieur.



Bepanting van het erf



1 solitaire bomen

In de weide voor het huis worden enkele solitaire bomen aangeplant.

- *Quercus robur* - zomereik
- *Tilia cordata* - kleinbladige linde
- *Fagus sylvatica* - beuk
- *Juglans regia* - walnoot



Quercus robur

nederlandse naam: zomereik



Tilia cordata

nederlandse naam: kleinbladige linde



Fagus sylvatica

nederlandse naam: beuk



Juglans regia

nederlandse naam: walnoot

2 houtsingel



Quercus robur
nederlandse naam: zomereik



Alnus glutinosa
nederlandse naam: zwarte els



Betula pendula
nederlandse naam: ruwe berk

De houtsingel aan de oost- en westzijde van het erf bestaat uit een aantal boomvormers en een aantal struikvormers.

Bomen:

- *Quercus robur* 20%
- *Alnus glutinosa* 15%
- *Betula pendula* 15%

Struiken:

- *Coryllus avellana* 10%
- *Crataegus monogyna* 5%
- *Eunonymus europaeus* 5%
- *Ligustrum vulgare* 5%
- *Cornus mas* 10%
- *Prunus spinosa* 5%
- *Viburnum opulus* 10%



Coryllus avellana
nederlandse naam: hazelaar



Crataegus monogyna
nederlandse naam: eenstijlige meidoorn



Euonymus europaeus
nederlandse naam: wilde kardinaalsmuts



Ligustrum vulgare
nederlandse naam: liguster



Cornus mas
nederlandse naam: gele kornoelje



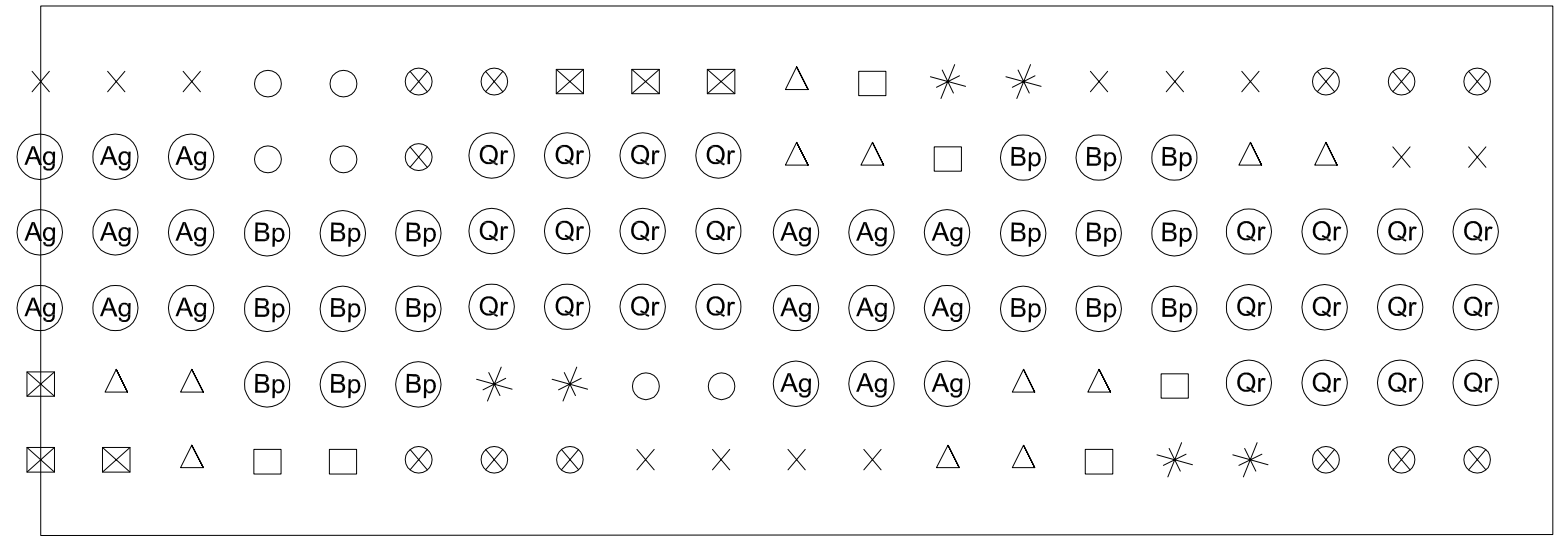
Prunus spinosa
nederlandse naam: sleedoorn



Viburnum opulus
nederlandse naam: gelderse roos

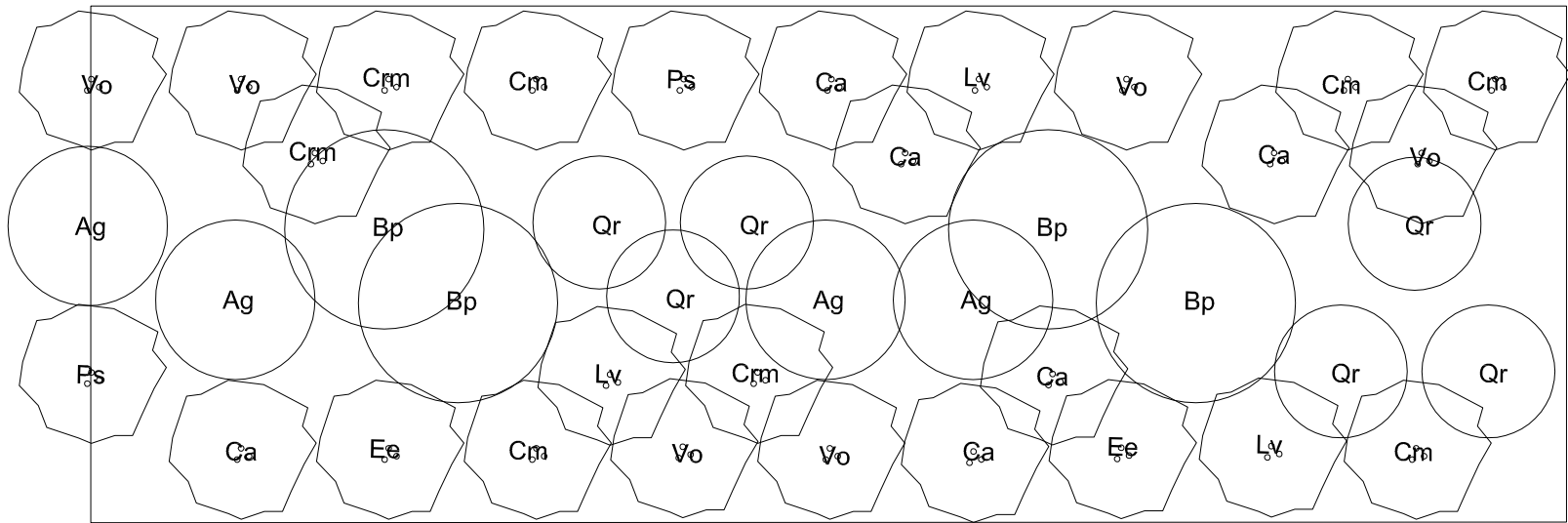
2 Uitwerking houtsingel, schaal 1:100

Houtsingel bij aanplant,
plantafstand 1.00 h.o.h.



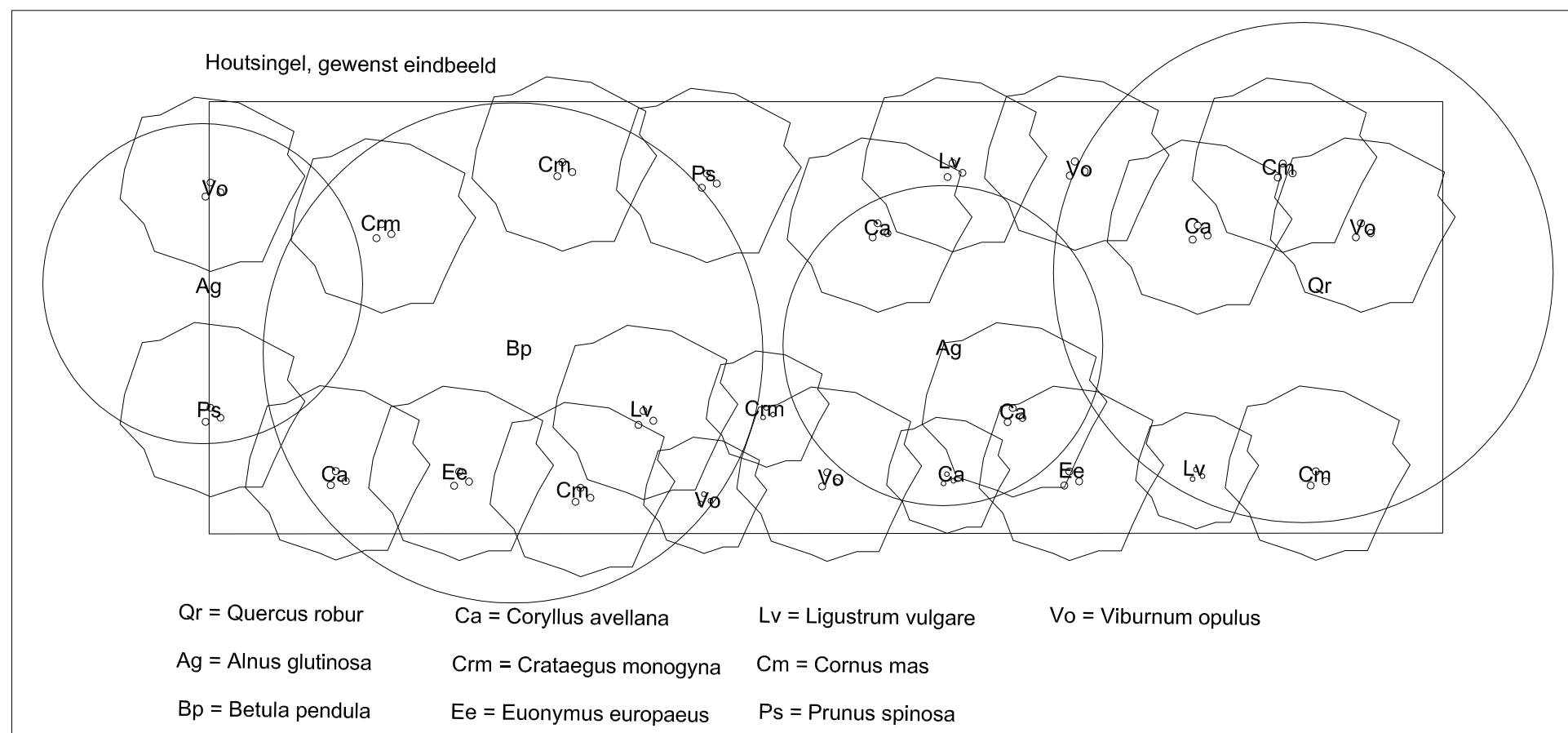
- | | | | | | | | |
|----|-----------------|----|--------------------|----|-------------------|----|-----------------|
| Qr | Quercus robur | Ca | Coryllus avellana | Lv | Ligustrum vulgare | Vo | Viburnum opulus |
| Ag | Alnus glutinosa | Cm | Crataegus monogyna | Ps | Prunus spinosa | | |
| Bp | Betula pendula | Ee | Euonymus europaeus | | | | |

Houtsingel, dunning na 5 jaar



- | | | | |
|----------------------|-------------------------|------------------------|----------------------|
| Qr = Quercus robur | Ca = Coryllus avellana | Lv = Ligustrum vulgare | Vo = Viburnum opulus |
| Ag = Alnus glutinosa | Cm = Crataegus monogyna | Cm = Cornus mas | |
| Bp = Betula pendula | Ee = Euonymus europaeus | Ps = Prunus spinosa | |

2 Uitwerking houtsingel, schaal 1:100



3 hagen

De haag rondom het erf bestaat uit meidoorn en wordt ca. 1 m. hoog.

Aantal: 5 stuks per m1



Crataegus monogyna
nederlandse naam: meidoorn

4 poel

Rondom de poel worden brede oeverzones aangelegd, daarop komt de volgende vegetatie voor:

- brede plas- draszones
- ondiepe delen poel met waterplanten
- enkele vrijstaande bomen zoals els en wilg
- enkele struwelen met wilg



Salix alba
nederlandse naam: schietwilg



Salix cinerea
nederlandse naam: grauwe wilg



